

et natur i dele af landet, hvor der er natur af særlig betydning – nationalt og internationalt.

Der blev i februar 2003 indgået en aftale mellem Friluftsrådet og Miljøministeriet, hvor Friluftsrådet fordoblede regeringens bevilling for at øge antallet af projekter og derved få så bredt og nuanceret et beslutningsgrundlag som muligt. Det indgik endvidere i aftalen, at der i forbindelse med arbejdet blev nedsat en bredt sammensat national følgegruppe til at følge og støtte arbejdet i pilotprojekternes styregrupper og rådgive ministeren.

Udpegning af pilotprojekter

Miljøministeren startede processen ved at igangsætte forundersøgelser for de 6 områder, der var peget på i Wilhjelmudvalgets rapport. Forundersøgelserne førte til, at der kunne igangsættes pilotprojekter for følgende 5 områder: Lille Vildmose, Mols Bjerge, Møn, Thy og Gribskov og Esrum Sø (Kongernes Nordsjælland). Det sydfynske Øhav blev derimod opgivet, da Fyns Amt havde betænkeligheder og flere kommuner var modstandere af projektet.

Miljøministeren tog endvidere efter aftale med Friluftsrådet initiativ til at igangsætte forundersøgelser til pilotprojekter for Skjern Å og Roskilde Fjord. På baggrund af forundersøgelserne fandt ministeren ikke, at der var tilstrækkelig lokal opbakning, og disse to pilotprojekter blev ikke igangsat. Til gengæld igangsatte miljøministeren pilotprojekter for Vadehavet og Læsø på baggrund af henvendelser fra henholdsvis Sønderjyllands og Ribe Amtsråd og Læsø Kommunalbestyrelse.

Friluftsrådet valgte senere selv at støtte undersøgelsesprojekter for Skjern Å og Roskilde Fjord samt Åmosen-Tissø på Vestsjælland. Disse undersøgelsesprojekter har afgivet rapport samtidigt med de 7 pilotprojekter og efter de samme retningslinjer.

Pilotprojekternes gennemførelse

Der har været nedsat en lokalt sammensat styregruppe for hvert pilotprojekt, hvor formanden har været udpeget af ministeren, og det lokale statsskovedistrikt har fungeret som sekretariat i samarbejde med de berørte amter og kommuner.

Pilotprojekterne blev igangsat med ganske få retningslinjer og uden en model for, hvordan en dansk nationalpark kunne forventes at se ud. Formålet med pilotprojekterne var, at styregrupperne på baggrund af undersøgelser og lokal de-

bat skulle drøfte, hvordan en nationalpark kunne se ud i deres område og derefter udarbejde en vision med en plan for afgrænsning og indhold af en nationalpark.

Styregruppernes arbejde skulle tage udgangspunkt i, at en nationalpark måtte forventes at udvikles over et længere tidsrum, f.eks. 20-30 år, og at udviklingen i alt det væsentlige skulle baseres på frivillighed og lokal tilslutning.

Der blev lagt vægt på, at pilotprojekterne skulle pege på løsninger, der afgørende ville styrke naturen og dens muligheder for udvikling, som ville styrke varetagelsen af de kulturhistoriske værdier, og som kunne fremme befolkningens muligheder for at opleve naturen.

Pilotprojekterne fik endvidere ansvar for at gennemføre en række undersøgelser, der kvalitetsmæssigt kunne udgøre et fyldestgørende grundlag for selve pilotprojektarbejdet, og dermed også kunne indgå i grundlaget for en evt. senere beslutning om etablering af nationalparker af en kvalitet, der også internationalt var overbevisende.

2.2 Den Nationale Følgegruppe

Nedsættelse af Den Nationale Følgegruppe

Følgegruppen blev nedsat i februar 2004 med fhv. formand for Friluftsrådet Bent Agerskov som formand og fhv. industriminister Nils Wilhjelm som næstformand. Følgegruppen på i alt 32 medlemmer fik en bred sammensætning med repræsentanter for relevante erhvervs- og interesseorganisationer, relevante ministerier samt styregruppeformændene for de 7 pilotprojekter.

Følgegruppen fik til opgave at give anbefalinger med hensyn til procedure og kriterier for udpegning og etablering af danske nationalparker samt modeller for deres forvaltnings- og lovgivningsmæssige rammer.

Følgegruppen havde desuden til opgave at følge, drøfte og støtte arbejdet med pilotprojekterne, at indsamle og formidle internationale erfaringer med etablering af nationalparker, at drøfte målretningen af forskellige støtte- og tilskudsordninger og at gennemføre en evaluering af pilotprojekterne.

Følgegruppens rapport

Følgegruppen afleverede sin rapport til miljøministeren den 1. marts 2006 med en række anbefalinger. Følgegruppen fremhæver 4 vigtige forudsætninger, som har ligget til grund for anbefalingerne: